

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BARNÄVÄNNEN

N:o 39.
24 Sept.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.
Redaktör: J. B. GAUFFIN. Uppsala.

20 årg.
1908.

Herre, du känner mig.

Ps. 139: 1—12.

et är David, som diktat denna psalm. Hela hans lifs erfarenhet tager sig uttryck i de sanningar, som han här framställer. Det var en gång, som Samuel kom till hans faders hus för att smörja en af sönerna till konung öfver Israel. Den äldste, Eliab, framkallade den tanken hos Samuel: »Visst står här inför Herren hans smorde». Så misstog sig äfven Samuel, som nyss så rätt bedömt Saul; ty Herren sade: »Honom förkastar jag».

Visserligen blef David ock sedan misskänd gång efter annan. Saul trodde sig i honom se en fiende och förföljde honom, men likväl skonade David hans lif, då Gud en gång lät Saul falla i hans händer. Han visade då i ord och gärningar, att han var Sauls vän.

Men David kände ej ens sig själf tillfullo. Endast Gud kände de dolda känslor och tankar, som funnos i hans innersta. »Eh vad jag sitter eller står» säger han, »vet du det, och med alla mina vägar är du förtrogen.» Därför behöfde David bedja, så som vi läsa i vår minnesvers: »Rannsaka mig Gud och känn mitt hjärta, pröfva mig och känn mina tankar, och se till om jag är stadd på en olycksväg, och led mig på den eviga vägen.»

Minns du en man, som sökte dölja sig för Gud? Ja, du svarar rätt, det

var Adam. Orsaken härtill var närmast hans fruktan, emedan han hade syndat mot Herren. De buskar, hvar-est han dolde sig, hade ej nog skugga, ej ens om det varit den mörkaste natt, att dölja honom för den Allvetande. Han försökte fly undan Gud, men Guds högra hand fattade honom för att draga honom fram i ljuset, uppenbara hans synd, men ock lära honom känna Guds förlåtande kärlek.

Kanske, om du rätt tänker efter, har äfven du gjort dig skyldig till samma dårskap som Adam, du har sökt att dölja din synd. Det lyckades kanske till en tid att dölja den för dina föräldrar och lärare, men du kan vara viss om, att den icke ett ögonblick var dold för Gud.

Hade du rätt besinnat, hvad denna

psalm vill lära dig, så är jag viss om, att du ej ett ögonblick velat dölja något hvarken för Gud eller människor. Du hade då mycket hellre, äfven om du syndat, genast kommit fram för att bekänna din synd och mottaga Guds förlåtelse.

Linné hade till sitt valspråk:

*Lef oförvitlig,
Herren är nära.*

Detta språk stod ock att läsa på väggen i hans arbetsrum. Just detta är också den lärdom, som vi skola taga med oss och gömma i våra hjärtan, sedan vi läst denna psalm. Förstå vi rätt dessa ord, så finna vi att Herrens närvaro är den allra bästa hjälp att kunna lefva oförvitlig.

Fr. E.

Hvad som hände.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Den annars så snyggt städade gården var nu öfverströdd med sönderbrutna bjälkar, tegelstenar och fönsterrutor. Taktegel och spillror af alla slag lägo omkring öfverallt. Hönshuset var aldeles bortsopadt, man visste inte hvart. Stallet var omkullkastadt såsom ett korthus. Hästarne hade dock lyckligtvis icke varit därinne. Men boningshuset, som var byggdt af sten, stod ännu fast på sina grundmurar. När den lilla familjen trädde in öfver tröskeln, måste de le åt den galna lek, som vinden fört med deras saker, ehuru de visst icke voro stämda till löje. Kökslampan, som stått på en vägghylla, tronade nu midt i sängen. Och kuddarne voro så nätt urskakade ur sina öfverdrag, att en tjänstflicka ej hade kunnat göra det bättre. Det svarta spiselröret var bortsletit och låg tvärs öfver klädhängaren. Den röda bordduken var lyft från bordet och prydde nu helt måleriskt den ena sänggafveln. Sönderslagna

tallrikar och skålar lägo rundt omkring. Elsas bästa hatt, som var klädd med blåa sidenband, låg i kolkorgen, och ofvanpå kullen låg ett stort, svart kol.

”Ja, nog ser det här rätt bedröfligt ut”, menade fadern, som stod midt i rummet och betraktade det hela, ”men det kunde dock varit mycket värre. Det är ju en obeskriflig lycka, att vi allesammans hvarken äro särade eller hafva tagit annan skada. Så väl det var, att vår källare blef färdig i tid, så att vi kunde taga vår tillflykt dit.”

”Ja, det var icke blott lycka, det var en stor Guds nåd”, sade modern varmt.

Elsa sade intet. Hon tänkte med blygsel på sin dåraktiga klagan på morgonen och den barnsliga önskan hon hyst att någonting skulle hända. Och hon beslöt på fullt allvar att aldrig mera klaga öfver det enformiga lifvet på prärien eller önska att någonting märkvärdigt skulle hända.

(Slut.)

Världens hufvudstäder.

London.

Med flera teckningar.

(Forts. fr. föreg. n:r).

J en särskild allé, som går i rundel genom Hyde Park, och af hvilken vi se en bild i vår tidning, ha ryttarne sin väg. Det är en vacker syn att se dessa herrar och middagsdags i de engelska hemmen. Middagen ätes kl. 7 eller half 8, och till dess måste man vara hemma för att göra sin middagsstolett. Då måste en annan dräkt

PARTI AF HYDE PARK.

damer till häst, små och stora, flyga fram på sina välskötta hästar, så att jorden yrom hofvarna. Där rider en far med sin lille son och sin lilla dotter. Pojken är icke mer än tio år gammal och han rider en liten ponny, men han sitter så säkert i sadeln, som om han ridit i alla sina dar, och systemen med sitt utslagna hår flygande bakom sig ger icke brodern efter i skicklighet.

Längre fram på eftermiddagen glesna ekipagen och ryttarna, ty det närmar sig

fram, kanske ännu dyrbarare än förmiddagens promenaddräkt, och den förändringen tar också en rundlig tid. Man får den uppfattningen att för damerna af den s. k. högre engelska världen står frågan "hvad vi skola kläda oss med" först på dagordningen.

Samtidigt med denna de rikes förmiddagspromenad i Hyde Park, samlas i en annan del af parken, i närheten af den s. k. marmorbågen, människor af en helt annan klass och i ett helt annat ändamål.

Vi se där en väldig människomassa samlad, det ser ut som om de lyssnade till någon talare. Vi gå fram och sluta oss till dem. Det är en skara arbetslösa arbetare som här stå samlade omkring en röd fana och en talaretribun, där en man med en väldig ordström slungar ut hätskheter mot de rika och eggelser till sina kamrater. Stackars människor! De ha dagligdags den vansinniga lyxen och det prålände öfverflödet hos de rika inför sina ögon, och den synen fyller dem med en lätt förstäelig bitterhet. Men deras arbetslöshet beror ofta därpå, att de tycka om lifvet i London och därför icke vilja gifva sig af ut på landsbygden, där arbete finnes. De föredra att få hjälp af de många välgörenhetsinrättningarna och tigga pengar samt för öfrigt gå i processioner på gatorna och demonstrera mot alla som ha det bättre. Här i Hyde Park hållas talen,

som hålla bitterheten vid lif, och många timmar fördrivas här med att kritisera lyckligt lottade medmänniskor, timmar som vore bättre använda, om de i stället tillbragtes under eftertanke om, huruvida icke orsaken till fattigdomen också kunde sökas på närmare håll än hos andra.

Senare på kvällarne, när lyktorna tändas efter gångarna och det hvilat stämningfull skymning öfver sjöarna i Hyde Park, då blir det lif därinne i parken igen, men då är det återigen en annan publik. Då synas inga ekipager annat än sådana som passera därigenom tillfälligtvis och hyrkuskarnas två- eller fyrehjuliga droskor. Arbetarskarorna ha också dragit därifrån. Nu är det mest butikbiträden, som slutat sina göromål, eller i allmänhet sådana som varit upptagna under dagen, men nu söka sig några minuters uppfriskande omväxling i Hyde Park. (Forts.)

Första skoldagen.

Du kan aldrig tro, huru mycket lille Bertil längtat efter att få börja skolan. Han var ju stora gossen nu, och sju år hade han fyllt.

Så kom då äntligen "inskrifningsdagen", då han fick följa mor sin till skolan. Där fick han veta, hvilken lärarinna han skulle få och hvilken "sal" han skulle

sitta i om dagarna samt tiden, när han nästa morgon skulle infinna sig för att på allvar börja skolgången. Han riktigt sken af förtjusning och hoppade omkring mor på hemvägen.

Bertil hade nog sina egna tankar om skolan. Han hade trott, att där skulle man bara leka och roa sig. Och det fick han ju på rast-stunderna. Men det kom också någonting annat. Han fick sitta stilla och lyssna på lärarinnans ord och svara på hen-

EN BESYNNERLIG "KATT".

den katten, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän. Den hade varit en riktig barnvän, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän. Den hade varit en riktig barnvän, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän.

en riktig barnvän, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän. Den hade varit en riktig barnvän, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän. Den hade varit en riktig barnvän, som jag hade tagit till mig, hade varit en riktig barnvän.

nes frågor, lära sig huru bokstäfverna sågo ut och en hel mängd andra saker. Han fick till och med lära sig gå tyst och hälsa vackert, ty det kunna inte alla gossar.

Men Bertil tänkte på att han var sju år fyllda, och att han nu skulle bli en stor och bra gosse. Han försökte att göra såsom lärarinnan lärde honom, och då gick det.

Så kom rasten, den förfärligt roliga lekstunden. Alla barnen gingo ut. Nu skulle det bli lek och glädje af, tänkte han.

Och flickorna och gossarne lekte och hoppade och voro glada. Men han kände ju ingen. Han kom sig inte för att leka utan gick där med händerna i fickan och såg så högtidlig ut, att flickorna logo åt

honom. Det var en svår missräkning för Bertil. När det ringde till inmarsch, hade han tårar i ögonen och läpparna darrade litet, när lärarinnan frågade honom om han inte ville leka.

Hon förstod genast huru det stod till, att han kände sig främmande och ensam midt i all glädjen. Nästa rast hviskade hon ett par ord till en af flickorna. Denna gick genast och räckte Bertil handen och talade om, att hon hette Anna och att de nu skulle leka gemensamt allesammans. Snart var Bertil god vän med alla kamraterna.

En liten gosse ska inte gå med händerna i fickan, rak och stel och se fin, förnäm och högtidlig ut, ty då kunna lekstunderna bli tråkiga nog.

J. B. G.

En besynnerlig "katt".

Med teckning.

Ser du den besynnerliga "katten" å teckningen? Han sträcker på sina långa bakben och sin trubbiga svans. Och så han plirar med sina lömska, sneda ögon och vädrar med sina stora, penselpydda öron! Den där har då inte något godt i sinnet, det ser man på hela hans utseende.

Han har upptäckt en liten hare därnere på marken, och det är efter honom han lurar. Men haren är ännu för långt borta för att han skall kunna nå honom med ett språng. Därför väntar han, att den sorglösa jösse skall komma närmare hans klippusprång.

Nu närmar sig haren verkligen klippväggen. Då lägger sig det gråbruna djuret ned på klippan, kröker ryggen såsom en lurande katt, flyttar bakbenen under kroppen och afpassar noga sin egen tyngd ofvanpå dem. Så — nu slungar han sig ned från klippan och kommer susande genom luften. Men haren har hört nå-

got ovanligt och skuttar undan det foraste han kan. När den stora gråbruna "katten" med de långa bakbenen, de penselpydda öronen och den stubbiga svansen slår ner på marken, är haren försvunnen. Långsamt och snopen letar han sig upp tillbaka på sitt klippusprång och väntar där såsom en öfvad röfvere på ett nytt byte.

Vår farlige röfvere är visserligen ett kattdjur, men ändå ingen riktig katt utan en lo, det så kallade tibetanska lo-djuret.

Den tibetanska lon ströfvar omkring i högasiens stepper, är något mindre än den europeiska lon, som jämväl finnes i vårt lands skogs- och bergstrakter. Den saknar sina släktingars randiga och spräckliga päls och får nöja sig med en gråbrun sådan. Denna färg stämmer mera öfverens med steppens enformiga färgton och sätter honom i stånd att lättare gömma sig för sina fiender och att mera osedd smyga sig öfver sitt eget byte.

På människan vågar sig sällan lon utom och alla mindre däggdjur äfvensom större i yttersta nödfall till själf försvar. Men fåglar, såsom hönsfåglar och vadare. Barn så mycket ifrigare anfaller han får, getter äro icke heller säkra för honom.

J. B. G.

Huru Sonja ändrade tankar.

Af Thorborg.

”Tycker du inte, att Louise Vendel är rysligt otreflig, Vera?”

”Jag vet inte, om jag kan säga att hon är otreflig.” Vera trädde långsamt en ljusröd silkestråd i nålen. ”Men jag tycker allt, att hon är tarflig.”

”Just det rätta ordet, ja. Du har då en märvärdig förmåga att slå hufvudet på spiken. — Emellertid är jag trött på att ha Louise till bänkkamrat. Hennes evinnerliga mörka klädningar och hennes tystlåtenhet äro så ledsamma. Hon är inte ett dugg lifvad för det som är roligt, aldrig är hon borta på bjudningar, och när jag nyligen fick löfte att lära mig rida och frågade henne om hon ville vara med, såg hon mycket förvånad ut. Tycker någon, att hon skulle vilja det?”

”Ja, i går var jag upp till henne, och då hade hon nyss kommit hem från en promenad. På ett bord låg ett paket strumpor och så fanns där ett stort stycke blommig domestik. 'Hvad skall du göra med det där, Louise?' frågade jag. 'Det skall bli förkläden', svarade hon hastigt. Men tyget såg verkligen rysligt tarfligt ut, och det tänkte jag också säga. Jag gjorde det ändå inte, ty du förstår, att jag inte ville stöta henne.”

Detta samtal fördes emellan två små flickor på en tretton à fjorton år, som sutto tillsammans och arbetade i ett stort, vackert rum i Sonjas hem.

”Jag har aldrig varit upp till Louise”, sade Vera. ”Har hon ett trefligt hem?”

”Åhja, men det är ganska enkelt.”

”Hör du, Sonja, inte äro väl hennes föräldrar fattiga?”

”Fattiga? Nej, det tror jag inte. Jag

hörde pappa säga senast i går, att herr Vendel har en god affär.”

”Men då får väl Louise nålpenningar, som man säger?”

”Ja, det får hon visst, det vet jag, och inte så litet ändå. Hon får fem kronor i månaden.”

”Åh, så mycket får inte jag.”

”Inte jag heller.”

”Men hvar gör hon af dem då? Inte använder hon dem då till nipper och sådant där. Jag har bara sett henne ha tre broscher i skolan och sin hårkam har hon då haft ett halft år.”

”Och inte var hon med på konserten heller.”

”Hon har inte något intresse för sådant, förstår du. Hon är så genomhvardaglig som en människa kan vara.”

”Ja, men hvar gör hon af sina pennin- gar — fem kronor i månaden?”

”Hon lägger dem väl på kistbotten.”

De båda flickorna skrattade hjärtligt åt denna sinnrika slutledning. Vera stannade ännu en stund, och då hon gick hem, följde Sonja henne till vägs.

Tant Gunborg, som skötte Sonjas föräldrars hushåll, satt i arbetsrummet och sydde, då den unga flickan kom hem. Sonja slog sig vårdslöst ned i en bekväm stol.

”Du syr då jämt åt dina fattiga, tant. Är det inte bra enformigt?”

”Nej, det kan jag inte finna. Tvärtom. — Jag hörde att du och Vera nyss talade om Louise Vendel.”

”Hörde du det, tant. Nå ja, det gjorde ju ingenting, vi sade ingenting som var stygt.”

”Inte egentligen stygt, men jag fruktar, att ni bedömt Louise orätt.”

Sonja såg förvånad ut. ”Åh, tant, du känner henne inte. Hon är — —”

”Jo, jag tror mig känna henne bättre än du, Sonja, och jag värderar henne mycket, skall jag säga dig.”

”Ack, lilla tant, du och jag ha så olika tankar om allting. — Hvad är det där? — Åh, sista mönstertidningen. Det finnes säkert något nytt och vackert i den.”

Efter en stund räckte hon tidningen åt sin tant. ”Det där mönstret tycker jag om, så där skall jag låta sy min nya blus.”

”Din nya blus, Sonja?”

”Ja, jag har visserligen inte fått löfte af pappa att skaffa mig någon än, men jag tycker jag borde få en, tills jag blir bjuden på Veras födelsedagsfäst. Vera skall få en, och hon tänker låta sy den så här.”

”Behöfver du verkligen en ny blus, Sonja?” frågade tant Gunborg allvarsamt.

Sonja sköt ut munnen litet, men svarade intet. Tant Gunborg ville då, att man alltid skulle vara så anspråkslös och — praktisk, tyckte hon, och det fastän man ej behöfde det.

* * *

Några dagar senare satt familjen samlad i arbetsrummet, då Sonja kom in, frisk och rödblommig.

”Var det roligt?” frågade hennes far.

”På skridskobanan? Ja, mycket roligt. Vi hade facklor och bengaliska eldar till och med. Jag gick upp till Louise för att få henne med mig, men hon ville inte sön vanligt. Hon hadé inte tid, hon skulle sy. Jag tröttnar riktigt på henne, hon är aldeles såsom en nunna.”

”Är hon då aldrig glad som andra barn?” frågade fadern.

”Jo, visst är hon glad, då man väl får henne ut, men det händer så sällan. Jag — —”

”Hvad sydde hon på?” afbröt henne tant Gunborg plötsligt.

”Det vet jag inte, jag såg inte så noga

efter. Det var visst något smått krafs, en docka tror jag rent af det var; men hvad skulle hon göra med den?”

Tant Gunborg log hemlighetsfullt. Det såg nästan ut, som om hon visste det, men hon sade intet. —

* * *

(Forts.)

Brefväxling med de små.

Prisuppgift n:o 12.

Mitt första det reser sig stolt emot skyn,
Mitt andra det finns val därhemma i byn.
Men mitt hela det födes på stupande branter
Af mitt förstas skimrande isdiamanter.

* * *

Bibelläsning

eller hvad står det i texten för nästa söndag?

Veckan 28 Sept.—4 Okt. 1903.

- M. 28. 1 Tim. 2: 1—10. *Bön och förbön.*
T. 29. 1 Tim. 2: 1—2. *Välsignelsen af de troendes bön och förbön.*
O. 30. 1 Tim. 2: 3—4. *Gud vill allas frälsning.*
T. 1. 1 Tim. 2: 5—6. *Jesus har utgifvit sig för allas frälsning.*
F. 2. 1 Tim. 2: 7. *Paulus var en frälsningens förkunnare.*
L. 3. 1 Tim. 2: 8. *Paulus manar de troende männen till bön och gudsfruktan.*
S. 4. 1 Tim. 2: 9—10. *Han manar de troende kvinnorna till flärdlöshet och gudaktighet.*

* * *

Söndagsskoltext för den 4 Okt.

1 Tim. 2: 1—10.

Tänkespråk: 1 Tess. 5: 17. Bedjen utan återvändo.

Uppsala 1903, Uppsala Nya Tidn. Aktiebolag.